

Nová právna úprava v oblasti informatizácie spoločnosti

Sekcia riadenia informatizácie

ÚPPVII

23.10.2017

Manažérske zhrnutie

Zmena kompetencie v oblasti informatizácie spoločnosti zákonom č. 575/2001 Z.z. a vznik nového ústredného orgánu štátnej správy – ÚPPVII k 1.6.2016

Kľúčové legislatívne činnosti od vzniku úradu:

- Novelizácia zákona o e-Governmente (3x)
- Nový zákon o výkone správy v oblasti informačných technológií
- Nový zákon o údajoch
- Transpozícia smerníc a implementácia nariadení EÚ do právneho poriadku SR
- Nové vykonávacie predpisy
- Metodické usmernenia
- Zosúladzovanie iných právnych predpisov s predpismi v oblasti informatizácie spoločnosti

Open Government policy – normotvorba v spolupráci s odbornou verejnosťou, partnermi aj akademickou obcou

Povinnosti vyplývajúce zo zákona o e-Governmente

ÚRAD PODPRESEDU VLÁDY SR
PRE INVESTÍCIE
A INFORMATIZÁCIU

- Pôsobnosť zákona: orgány verejnej moci pri výkone verejnej moci, právnické osoby a podnikatelia, fyzické osoby komunikujúce s orgánmi verejnej moci v SR
- **Výkon verejnej moci: rozhodovanie o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach osôb**
- Podľa uznesenia Ústavného súdu ČSFR z roku 1992 verejnou mocou je taká moc, ktorá autoritatívne rozhoduje o právach a povinnostiach subjektov, či už priamo, alebo sprostredkovane.
- Subjekt, o ktorého právach alebo povinnostiach rozhoduje orgán verejnej moci, nie je v rovnoprávnom postavení s týmto orgánom a obsah rozhodnutia tohto orgánu nezávisí od vôle subjektu
- Posúdenie či konkrétny subjekt vykonáva verejnú moc je na posúdení daného subjektu, ktorý dôsledne pozná svoje osobitné predpisy, ktoré upravujú vznik, činnosť a kompetencie tohto subjektu – usmernenie ÚPPVII je možné nájsť tu: <https://www.vicepremier.gov.sk/wp-content/uploads/2017/08/Metodicke-usmernenie-k-aplikacii-ZoEG-z-28.8.2017.docx>
- Pri činnostiach, ktoré sú výkonom verejnej moci postupuje OVM v súlade so zákonom o e-Governmente, ak sa naň nevzťahuje výnimka podľa § 17 ods. 1 písm. a) až c) alebo nejde o konanie vyňaté podľa § 2 ods. 2
- Účinnosť pôvodného zákona 1.11.2013, prechodné obdobie 3 roky a viac na zosúladenie postupu

Základné povinnosti OVM podľa zákona o e-Governmente

ÚRAD PODPRESEDU VLÁDY SR
PRE INVESTÍCIE
A INFORMATIZÁCIU

- **Rámcová povinnosť od 1.11.2016** : postupovať v súlade s ustanoveniami zákona o e-Governmente pri výkone verejnej moci, tzn. primárne povinnosť vykonávať verejnú moc elektronicky, a to:
 - prijímať elektronické podania prostredníctvom ÚPVS
 - vydávať úradné dokumenty elektronicky autorizované podľa zákona o e-Governmente
 - elektronicky tieto dokumenty doručovať do elektronickej schránky adresáta
- Ak schránka nie je aktivovaná, OVM vyhotoví listinný rovnopis elektronického pôvodného dokumentu a doručuje sa listinne spôsobom podľa osobitných predpisov
- Do 1.2.2018 je ÚOŠS povinný vytvoriť elektronické formuláre pre elektronické podania a elektronické úradné dokumenty pre všetky konania v oblasti, v ktorej vykonáva ústrednú štátnu správu (napr. pre školy by malo vytvoriť formuláre MŠSR, prípadne po dohode s MŠSR zriaďovateľ/VÚC/obec)
- Zverejňovanie dokumentov a informácií prostredníctvom **centrálnej úradnej elektronickej tabule**
- OVM sú tiež povinné **prijímať elektronické úradné správy cez ÚPVS každodenne**
- Súvisiace povinnosti: pozri prehľad zverejnený na webe ÚPPVII tu:
<https://www.vicemier.gov.sk/wp-content/uploads/2017/08/Zoznam-povinnosti-podla-ZoEG.docx>

Novelizácia zákona o e-Governmente

- V roku 2016 dve novely súvisiace s povinnou aktiváciou elektronických schránok pre právnické osoby a úpravou dôveryhodných služieb (implementácia časti nariadenia eIDAS)
- Novela 2017 mala niekoľko cieľov:
 - Zjednotiť používanie centrálnych komponentov eGovernmentu (centrálne úradné doručovanie povinné pre štátne rozpočtové organizácie od 1.11.2018, používanie centrálnej elektronickej podateľne najneskôr od 1.1.2021, zmeny týkajúce sa modulu procesnej integrácie a integrácie údajov)
 - Posilnenie základných princípov eGovernmentu (jedenkrát a dosť, vzájomná výmena údajov medzi OVM)
 - Zjednodušenie využívania niektorých inštitútov eGovernmentu (tzv. „podpis klikom“ a úpravy v oblasti platieb alebo zaručenej konverzie)
 - Zavedenie nových inštitútov (vládnny cloud)
 - Posilnenie postavenia ÚPPVII pri vykonávaní kontrol plnenia povinností a pri ukladaní sankcií
 - Odstránenie výkladových sporov a legislatívno-technické úpravy

Prehľad postupného nábehu nových povinností bude zverejnený na webe ÚPPVII v časti Legislatíva

Nová právna úprava v oblasti ITVS

- Legislatívny zámer schválený uznesením vlády č. 187/2016
- Paragrafové znenie aktuálne v **MPK (LP/2017/734)**
- Cieľ: komplexná právna úprava oblasti informačných technológií vo verejnej správe, revízia existujúcej právnej úpravy s dôrazom na dynamiku vývoja a zmien v informačných technológiách
- Ide o zmenu základného filozofického a systémového nastavenia v oblasti IT
- Zákonom dochádza k zrušeniu pôvodnej právnej úpravy (zákona a aj vyhlášok)
- Prechodné obdobie na zosúladenie postupov

Predmet zákona o ITVS

- Rozsah povinných osôb – rovnaký ako pri 275/2006 Z.z. o ISVS
- Povinnosti a postup orgánov riadenia pri plánovaní a organizácii, obstarávaní a implementácii, prevádzky a servisu, monitorovania nielen vo vzťahu k ISVS, ale aj k súvisiacim prostriedkom a postupom, ktoré slúžia na spracúvanie informácií alebo údajov v elektronickej podobe (teda aj infraštruktúra, informačná činnosť a elektronické služby)
- ÚPPVII je podľa zákona orgánom vedenia
- Orgánom riadenia sú subjekty identifikované v § 10 ods. 2, t. j. správcovia vo vzťahu k IT vo svojej správe (ide v praxi o povinné osoby podľa zákona o ISVS)
- ÚPPVII bude mať oprávnenie kontrolovať plnenie povinností zo zákona a oprávnenie udeľovať sankcie pri porušení ustanovení zákona, prostriedkom kontroly je aj povinné zverejňovanie
- Usmerňovaniu v záujme jednotného postupu majú pomôcť výkladové stanoviská, ktoré sa zverejňujú na ústrednom portáli, ako aj na webovom sídle ÚPPVII

ITVS – pokračovanie

- Ide o rozšírenie povinností, ktoré dnes orgány už majú na základe zákona o ISVS
- Zostáva zachované vypracovávanie Národnej koncepcie, ako aj predkladanie koncepcií rozvoja každým správcom pre ním spravované informačné technológie
- Významnou zmenou sú napríklad **niektoré povinné náležitosti zmluvy** medzi správcom ITVS a dodávateľom, ako napríklad tvorba zdrojového kódu v súlade s licenčnými podmienkami verejnej open source softvérovej licencie Európskej únie
- K zmene dochádza aj v súvislosti s vydávaním štandardov ISVS, tieto budú podľa novej úpravy vydávané ich sprístupnením v centrálnom metainformačnom systéme verejnej správy
- V súlade s návrhom zákona o kybernetickej bezpečnosti je upravená aj bezpečnosť ISVS a kľúčové postupy orgánov riadenia v záujme zabezpečenia bezpečnosti ISVS

Právna úprava v oblasti ochrany osobných údajov

ÚRAD PODPRESEDU VLÁDY SR
PRE INVESTÍCIE
A INFORMATIZÁCIU

- Nové všeobecné nariadenie o ochrane osobných údajov (NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES) – tzv. „nariadenie GDPR“
- Bude sa uplatňovať od **25. mája 2018**
- Dopad aj na správcov a prevádzkovateľov informačných systémov v SR

Pozn.: nesprávny jazykový preklad pojmu „*filing system*“ ako „*informačný systém*“ (čl. 4 Definície – bod 6.), česká verzia „*evidence*“. Ide o „akýkoľvek usporiadaný súbor osobných údajov, ktoré sú prístupné podľa určených kritérií, bez ohľadu na to, či ide o systém centralizovaný, decentralizovaný alebo distribuovaný na funkčnom alebo geografickom základe“.

- **Implementácia nariadenia v SR:** novým zákonom o ochrane osobných údajov (Slov-Lex – LP/2017/453 – aktuálne v II. čítaní NR SR – tlač 704) a súvisiacimi legislatívnymi zmenami s cieľom odstrániť nesúlad s nariadením GDPR
- Nariadenie prináša nové povinnosti, upravuje alebo odstraňuje niektoré existujúce povinnosti v členských štátoch zavedené národnými úpravami
- Tieto povinnosti sa vzťahujú na orgány verejnej správy/verejnej moci, ako aj právnické osoby a podnikateľov – výnimka len pre MSP s menej ako 250 zamestnancami pri niektorých povinnostiach

Nové povinnosti

- Úrad na ochranu osobných údajov = dozorný orgán v SR (dohliada na plnenie povinností vyplývajúcich z nariadenia a nového zákona o ochrane osobných údajov, s možnosťou uložiť pokutu)
- Zmena v právnych základoch pre spracúvanie osobných údajov
 - ❑ zmena sa týka nových aj existujúcich právnych základov, formálnych podmienok súhlasu dotknutej osoby, ako aj spracúvania osôb maloletých a výnimky pre spracúvanie osobitných kategórií osobných údajov
- Informačná povinnosť prevádzkovateľa IS
 - ❑ nariadenie špecifikuje spôsob, formu, odplatnosť poskytnutia informácií, overenie totožnosti o údajoch dotknutej osoby
 - ❑ v prípade získavania údajov od dotknutej osoby nariadenie špecifikuje postup a povinnosti prevádzkovateľa – napr. oboznámenie sa s právami dotknutej osoby, identifikácia zodpovednej osoby prevádzkovateľa
 - ❑ prevádzkovateľ nie je povinný poskytnúť informácie dotknutej osobe napr. v prípade, ak požadovaný rozsah informácií dotknutá osoba už má a v iných stanovených prípadoch
- Spresnenie práv dotknutej osoby
 - ❑ nová oznamovacia povinnosť prevádzkovateľa v súvislosti s opravou, výmazom alebo obmedzením spracúvania osobných údajov

Nové povinnosti (pokračovanie 1)

- Zodpovednosť prevádzkovateľa a sprostredkovateľa
 - spoloční prevádzkovatelia a podmienky spoločnej prevádzky, povinné náležitosti zmluvy prevádzkovateľa a sprostredkovateľa, tzn. aktuálni sprostredkovatelia budú musieť splniť nové podmienky a poskytnúť dostatočné záruky
 - informovanie o príjemcoch
- Povinnosť ustanoviť zodpovednú osobu
 - tou môže byť aj právnická osoba
 - určenie dostatočných prostriedkov pre plnenie úloh
- Zabezpečenie primeraných bezpečnostných opatrení
 - spracovávanie záznamov o spracovateľských operáciách a ich evidencia
 - povinnosť oznámiť dozornému úradu porušenie ochrany osobných údajov do 72 hodín od porušenia
 - súlad s nariadením sa má preukázať prijatými politikami alebo aj tzv. kódexmi správania a dodržiavaním certifikačných mechanizmov
 - prevádzkovateľ musí vykonať posúdenie vplyvu operácií na ochranu osobných údajov a požiadať úrad o predchádzajúcu konzultáciu pred samotným spracúvaním údajov

Nové povinnosti (pokračovanie 2)

- Prenos osobných údajov do tretích krajín alebo medzinárodným organizáciám
 - ❑ podmienky podľa „typu“ prenosu, nariadenie rozoznáva až 4 rôzne typy prenosu
 - ❑ prvým základným typom prenosu je prenos do krajín, kde sa nevyžaduje osobitné povolenie, nakoľko o týchto Komisia rozhodla, že poskytujú primerané záruky ochrany osobných údajov
- Novinkou je právo dotknutej osoby na to, aby sa na ňu nevzťahovalo rozhodnutie, ktoré je založené výlučne na automatizovanom spracúvaní, vrátane profilovania, a ktoré má právne účinky, ktoré sa jej týkajú alebo ju významne ovplyvňujú
- Taktiež je zavedené nové právo dotknutej osoby podať sťažnosť na dozornom úrade a úrad je povinný v primeranej lehote túto sťažnosť prešetriť

Zrušené povinnosti

- informovať dotknutú osobu o sprostredkovateľovi a o forme zverejnenia, ak mali byť osobné údaje zverejnené
- oznamovacia povinnosť voči dozornému úradu pri obmedzení práv dotknutej osoby (ak nevyhovíe žiadosti)
- Informačná povinnosť prevádzkovateľa v súvislosti so sprostredkovaním osobných údajov
- Povinnosť vypracovať bezpečnostný projekt
- Povinnosť registrovať IS na Úrade pre ochranu osobných údajov